

Könyvtári órák kicsiknek és nagyoknak

A Tóth Menyhért Városi Könyvtár mindig nagy örömmel szervez különböző könyvtári órákat, foglalkozásokat. Hogy ezeknek az alkalmaknak mi a témája, és kik vesznek részt rajta, az eléggé változó. Az utóbbi hónapban nem csak gyerekeknek, hanem felnőtteknek is volt rendezvényünk. Ezekről szeretnénk tájékoztatást adni, és felhívni a figyelmet zajló programjainkra.

(Cikkünket a 4. oldalon olvashatják.)

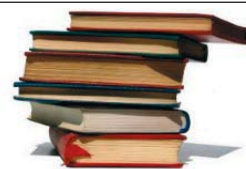
Kötélugró Diákolimpia Országos döntő – Szolnok

Végre nem kellett az ország túlsó végére utaznunk versenyre, így csak szombat hajnalban indultunk. Reggel fél 6-kor gurult ki az iskola elől a busz az egyéni versenyzőkkel. Akik csak csapatban álltak rajthoz, vasárnap hajnalban jöttek utánunk. Összesen 43-an mentünk a versenyre, két részletben, két busszal.

(Cikkünket a 8. oldalon olvashatják.)

Olvasó
Dél-Alföld
Olvadás (megye)határokon kívül

**Legyen Mórahalom a
megye legolvasottabb
települése!**

Nem kell mást tenned, csak a kiválasztott könyvek közül választani és a

<http://olvasodelalfold.sk-szeged.hu-n>
válaszolni a feltett kérdésekre!

Bővebb információk az oldalon illetve a könyvtárosnál!

Mórahalom város Képviselő-testülete pályázatot hirdet a Móraalmi Napközotthonos Óvoda intézményvezetői állása (magasabb vezetői megbízás) betöltésére.

Pályázati feltételek:

- magyar állampolgárság
- felsőfokú iskolai végzettség és szakképzettség, vagy felsőfokú szakirányú végzettség
- szakvizsga
- legalább 10 éves szakmai gyakorlat
- legalább 10 éves vezetői gyakorlat
- büntetlen előélet

Előnyben részesül:

- móraalmi állandó lakóhellyel rendelkező pályázó

A pályázathoz csatolni kell:

- részletes szakmai életrajzot
- az intézmény vezetésére vonatkozó programot szakmai helyzetelemzésre épülő fejlesztési elképzeléssel
- a végzettséget és a szakvizsgát tanúsító okiratok másolatát
- szakmai, és vezetői gyakorlat igazolását
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt
- nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak a pályázati eljárással összefüggésben szükséges kezeléséhez hozzájárul

Bérezés: a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. szerint.

A beosztáshoz kapcsolódó juttatás: magasabb vezetői pótlék

Vezetői pótlék mértéke a pótlékalap 230 %-a

A pályázat benyújtásának határideje: a pályázat megjelenésétől számított 30 nap.

A pályázat elbírálásának határideje: a pályázati határidő lejártát követő 60 nap.

A magasabb vezető beosztás ellátására megbízást az kaphat, aki a munkáltatónál közalkalmazotti jogviszonyban áll, vagy a megbízással egyidejűleg közalkalmazotti munkakörbe kinevezhető.

Az állás betölthető: 2013. augusztus 1.

A magasabb vezetői beosztás időtartama: 5 év, 2013. augusztus 1.-től – 2018. július 31.-ig

A pályázatot Mórahalom város polgármesterénél kell benyújtani: 6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.

Mórahalom város Képviselő-testülete pályázatot hirdet a Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház intézményvezetői állása (magasabb vezetői megbízás) betöltésére.

Pályázati feltételek:

- szakirányú egyetemi végzettség és szakképzettség
- legalább 5 éves szakmai gyakorlat
- büntetlen előélet

Előnyben részesül:

- idegennyelv-ismerettel rendelkező pályázó

A pályázathoz csatolni kell:

- részletes szakmai önéletrajzot
- a végzettséget és szakképzettséget tanúsító okirat másolatát
- intézmény vezetésére vonatkozó vezetési tervet, szakmai programot
- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt
- nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak a pályázati eljárással összefüggésben szükséges kezeléséhez hozzájárul

Bérezés: a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tv. szerint.

A beosztáshoz kapcsolódó juttatás: magasabb vezetői pótlék

Vezetői pótlék mértéke a pótlékalap 225 %-a

A pályázat benyújtásának határideje: a pályázat megjelenésétől számított 30 nap.

A pályázat elbírálásának határideje: a pályázati határidő lejártát követő 60 nap.

A magasabb vezető beosztás ellátására megbízást az kaphat, aki a munkáltatónál közalkalmazotti jogviszonyban áll, vagy a megbízással egyidejűleg közalkalmazotti munkakörbe kinevezhető.

Az állás betölthető: 2013. szeptember 1.

A magasabb vezetői beosztás időtartama: 5 év, 2013. szeptember 1-től – 2018. augusztus 31-ig

A pályázatot Mórahalom város polgármesterénél kell benyújtani: 6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Mórahalom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete
pályázatot ír ki
a 2013. évi költségvetésében elkülönített előirányzat terhére

A korábbi évek gyakorlatának megfelelően ebben az évben is anyagi segítséget kíván nyújtani Önkormányzatunk a társadalmi szervezetek számára.

A támogatás célja, hogy az Önkormányzat segítsen a városban működő szervezetek zökkenőmentes munkáját, melyet a lakosság érdekében végeznek.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről szóló 2011. évi CLXXV. törvény 75. § -a értelmében csak azok a civil szervezetek részesülhetnek költségvetési támogatásban, amelyek a 2012. évi számviteli beszámolójukat, közhasznú fokozattal rendelkező szervezetek esetében közhasznúsági jelentéssel együtt legkésőbb 2013. május 31-ig az Országos Bírósági Hivatalnak megküldik. (letétbe helyezik) Ennek megfelelően a Pályázati Adatlap az erre vonatkozó nyilatkozat megtételét is tartalmazza.

I. A pályázatok benyújtásának feltételei:

Pályázni Mórahalom Városi Önkormányzat által készített 2013. évi pá-

lyázati adatlapon lehet. A határidőn túl benyújtott vagy hibásan, hiányosan kitöltött pályázatok elfogadására nincs lehetőség. Egy szervezet a támogatási időszakban egy pályázat benyújtására jogosult. Ha a pályázó az előző évben Önkormányzati támogatást kapott, és az a pályázat benyújtásának határidejéig nem számolt el, akkor a pályázatból automatikusan kizárásra kerül. **A pályázat benyújtásának feltétele,** hogy a 2012. évben kapott Önkormányzati támogatás pályázati célra történő felhasználásával a társadalmi szervezet **2013. január 31.-ig elszámolt.**

II. A pályázók köre:

Pályázatot nyújthatnak be Mórahalom közigazgatási területén legalább egy éve bejegyzett, vagy működését Mórahalom területén kifejtő - nem haszonszerzési célból, vagy politikai, vallási megfontolásból létrehozott - társadalmi szervezetek (egyesületek, alapítványok) valamint jogi személyiséggel nem rendelkező **társadalmi szerveződések** (klub, kör, szakkör, egyéb).

III. A támogatás formája:

A támogatás egyszeri, vissza nem térítendő **pénzbeli támogatás**, melyet a pályázó 2013. április 1. és 2013. december 31. között keletkező **működési**, és ugyanezen időszakban a működéshez kapcsolódó **tárgyi eszközök** beszerzési, illetve **programok, rendezvények** költségeihez használhat fel. A pályázatban kizárólag a fenti időszakra vonatkozó számlák számolhatók el. **A támogatás önmagában nem lehet a működés kizárólagos forrása.**

Pályázati adatlap letölthető a www.morahalom.hu weboldalról, valamint személyesen igényelhető a Masáné Volford Anikótól Mórahalom Város Polgármesteri Hivatalában (6782 Mórahalom, Szentháromság tér 1. II. emelet 3.)

A pályázat benyújtásának határideje: 2013. május 31.

A pályázatokat Mórahalom város Képviselő-testülete Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottsága legkésőbb 2013. június 30-ig elbírálja.

A megállapított támogatási összegre vonatkozóan az önkormányzat támogatási szerződést köt a támogatott civil szervezettel. A társadalmi szervezeteknek csak a 2012. évi támogatások elszámolása után lesz lehetőségük a 2013. évre vonatkozóan is pályázat benyújtására. A 2013-ban kapott támogatást 2013. december 31.-ig fel kell használni, a felhasználással történő elszámolás határideje 2014. január 31.

ÜGYFÉLFOGADÁSOK:

1. Dél-alföldi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár

Csongrád-megyei Kirendeltsége
Minden csütörtökön
9:00–14:00 óráig

Mórahalom,
Szentháromság tér 1.
Az új Városháza földszintjén.

2. Földhivatal:

Hétfő: 8:00–14:30
(ebédidő: 11:30–13:00)
Kedd: Szünnap
Szerda: 8:00–14:30
(ebédidő: 11:30–13:00)
Csütörtök: 8:00–11:30
Péntek: 8:00–11:30
Mórahalom,
Millenniumi sétány 17.

3. NAV Iroda (régebben APEH)

Minden csütörtökön:
9:00–15:00
Helye: Mórahalom,
Szentháromság tér 1.
Az új Városháza épületében.

4. Okmányiroda:

Hétfő: 8:00–12:00
Kedd: Szünnap
Szerda: 8:00–12:00
és 12:30–16:30
Csütörtök: 8:00–12:00
és 12:30–15:30
Péntek: 8:00–12:00

Mórahalom,
Szentháromság tér 1.
Az új Városháza földszintjén.

5. EDF-DÉMÁSZ Zrt.

Hétfő: 14:00–18:00
Csütörtök: 8:00–12:00
Tóth Menyhért
Városi Könyvtár és
Közösségi Ház épületében,
bejárat
a Szegedi út felől.

6. GDF-Suez Energia Magyarország Zrt.

Kedd: 14:00–18:00
Csütörtök: 8:00–12:00
Tóth Menyhért Városi
Könyvtár és Közösségi Ház
épületében,
bejárat a Szegedi út felől.

7. Falugazdász iroda:

Hétfő–szerda: 8:00–12:00,
13:00–16:00
Csütörtök: zárva
Péntek: 8:00–12:00
Hegyközségi fogadóóra
Kedden és csütörtökön
15:00–18:00

Mórahalom,
Szentháromság tér 1.
Az új Városháza épületében.

8. Csongrád Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Szakigazgatási Szerve

Minden hónap 4. csütörtökén
9:00–14:00
Helye: Mórahalom,
Szentháromság tér 1.
Az új Városháza épületében.

Könyvtári órák kicsiknek és nagyoknak

(Cikkünk folytatása a címloldalról.)

A legkisebbeknél kezdem, az óvodásoknál. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy óvónőink fontosnak tartják, hogy időnként ellátogassanak csoportjaikkal hozzánk egy-egy foglalkozás keretében. Azért örülünk annyira ennek a korosztálynak, mert bár olvasni még nem tudnak, a könyvek már lekötik őket, főként ha valóban nekik szóló irodalom kerül a kezükbe, ami természetesen a képi anyagra, illusztrációra helyezi a hangsúlyt.

A Móra hét keretében immár nem először látjuk vendégül egy délelőttön a második évfolyam tanulóit. A foglalkozás témája Móra Ferenc, vagyis pontosabban az ő írásai: meséi, versei, verses meséi voltak. Igyekszünk felhívni a gyerekek figyelmét arra, hogy milyen színes egyéniség volt Móra Ferenc, és arra, milyen szeretettel írt a gyerekeknek.

Szintén a jó dolgunknak köszönhető, hogy együttműködő tanítóink vannak, akik nélkül ezek a foglalkozások nem jöhetnének létre. Az alsó tagozatosoknak kitűnő lehetőség

galmaival, tevékenységeivel és folyamataival, résztvevőivel, és maguk is lassan alkotni kezdenek. Szeretném hangsúlyozni, hogy cikket írni nem egyszerű dolog, néha még annak sem, aki gyakorlott fogalmazó. Egyelőre pár soros tudósításaiknak, villáminterjúknak is nagyon örülünk, és büszkéek vagyunk rá. Akit érdekel a dolog, az megtalálja írásait a <http://www.morahalom.sulinet.hu/mester/sajto/index.php/cikkeink> oldalon, ami az alakulófélben lévő projekthonlapunk része.

Legutóbb kirándulást tettünk a Délmagyarország szerkesztőségébe, ahol igazi újságírók, és nyomdászok ka-

és Rejtő Jenő regényeiről, alkotásairól, jellegzetes figuráiról szólt. Immár túl vagyunk a záró eseményen, amikor is egy érdekes vetélkedő keretében mutathatták meg résztvevőink, hogy mennyivel lettek többek ebben a témában.

Ez a rendezvény egyébként egy nagyobb projekt része, melyet a Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár közvetít nekünk, a helyi szervezés Bálint Melinda kolléganőm feladata. Ám ezen kívül van egy másik része is a programnak, ami érint minket is, még pedig egy olvasási verseny. A tétje nem kisebb, mint hogy ki lesz a megye - és a régió - legolvasottabb települé-

Legutóbb a Víz Világnapja adott alkalmat egy találkozóra, amikor is a Csiga és a Süni csoport jött el hozzánk a könyvtárba. A dolog apropója konkrétan az volt, hogy az óvónők kirándulást terveztek velük a szegedi Szent István téri víztornyhoz, az Öreg Hölgyhöz, és ezt megelőzően kicsit beszélgettünk, játszottunk közösen arról, honnan jön a víz, mi a csapból folyik, és mik is azok a víztornyok. Voltunk víz-cseppek, öltöztettünk víztornyot, és közlekedő edénnyel ismerkedtünk.

az iskolai könyvtár jelenléte és szolgáltatásai, de már ekkor fontos, hogy más típusú könyvtárat is lássanak, ismerkedjenek vele, hiszen előbb-utóbb szükségük lesz rá, hogy feladataikhoz igénybe vegyék bennünket, vagy hogy szélesebb körből választhassanak maguknak olvasmányt.

Egyik pályázati projektünknek köszönhetően sikerült elindítani többek között egy sajtó szakkört, vagy ahogy mi nevezzük, sajtóműhelyt. Résztvevői 6-7. osztályosok, akik a foglalkozásokon megismerkednek az újságírás fo-

laultak bennünket, s lebentették fel a fátlyat a távlati lehetőségeinkről. Ki tudja, mi lesz még a mi „kissajtósainkból”?

Ezúton is köszönetet mondunk a Délmagyarország önzetlen segítségéért, hogy ez a program megvalósulhatott.

El is érkeztünk a felnőttekhez. Az Olvasó Dél-Alföld elnevezésű projekt keretében zajlott le nálunk egy foglalkozás sorozat, melyről már többször tudósítottunk. A címe: Rejtőtől - Rejtőről,

se. A versenyben szereplő könyvekről listát készítettek külön a gyermekek és külön a felnőttek számára, az elolvasott könyvekről egy három kérdésből álló kis feladatlap kitöltésével adhatnak számot a résztvevők. A verseny részleteiről, és a könyvek listájáról tájékozódhatnak a könyvtárban személyesen, vagy az interneten a <http://olvasodelalfold.sk-szeged.hu> oldalon.

Berta Gyuláné
könyvtáros

Múltunk emlékezetes alakjai

Nemrégiben a szegedi egyetem egyik professzora kereste meg önkormányzatunkat azzal a kéréssel, hogy tudna-e anyagot adni egy kutatásához, ami Szelgrád Jánosról szól. Ez a dolog újra felhívta a figyelmünket arra, hogy mennyi értékünk van, és mennyire fontos lehet, hogy megőrizzük őket emlékezetünkben. Péter László írása a Szelgrádkról elkészült, és engedélyével folytatásokban megjelentjük lapunkban.

Péter László A Szelgrádok című írása a Szeged című folyóiratban is meg fog jelenni.

PÉTER LÁSZLÓ - 2. részlet -

A Szelgrádok

Szelgrád Mária

1910–1997

Ő már Debrecenben született. Tanult mestersége speciális kézimunka-készítő. Nem emlékszem rá, pedig amikor szomszédok voltunk, ő is ott lakott az édesanyjával és öccsével, Jánossal. Most tudtam meg, hogy ekkor már egy rövid, sikertelen házasság után volt. 1930 októberétől mindössze nyolc hónapig volt Haska Imréné.

Marschall néni, az okos kereskedőasszony, nem akarta, hogy két fia egymás vetélytársa legyen. Ezért János és Mária 1938-ban átvitték üzletüket Szeged-Alsóközpontra, a mai Mórahalomra (Felszabadulás u. 40. Ma Zákányszéki út 2.). 1942-ben Marschall néni is hozzájuk költözött. De 1943-ban visszavonult, fölszámolta tulajdonát, és beköltözött Szegedre a Szilléri sugárút 56. sz. alatt vett lakásába. Am néhány év múlva betegsége visszakényszerítette Mórahalomra, az őt haláláig ápoló lányához. A mórachalmi temetőben nyugszik.

Történetesen ekkoriban, 1939 szeptemberében lett az alsóközponti megüült határőrlaktanya (ma szociális otthon) a németek és oroszok megszállta Lengyelországból menekült lengyel katonák

szállása. Hittanárom, Takáts Endre (1907–1984) pedig ezekben a napokban helyettesítette a szabadságon levő plébánost, Balogh Istvánt (1894–1976), a később történelmi szerepet játszó *Balogh pátert*.

Takáts tisz október 18-án beadvánnyal fordult Pálffy József szegedi polgármesterhez: „A napokban két délutánt töltöttem az alsóközponti laktanyában elhelyezett 116 lengyel menekült körében, s az ott tapasztaltak arra indítanak, hogy kérelemmel forduljak Méltóságodhoz.” A menekülteknek, köztük 16 tisztnek, a rajtuk levő ruhán kívül semmijük sincs. Nincs váltó fehérneműjük, nincs takarójuk. A polgármester intézkedésére fehérneműt varrattak a menekült lengyeleknek.

Nekem is vannak emlékeim a lengyel tisztekről. 1940. május 23-án, Urnapján iskolai kiránduláson voltunk Alsóközpontra. Ötödik gimnazista voltam. Naplomban fontosnak tartottam följegyezni: „irtózatos melegben”. S utána egyetlen mondat még: „Itt láttam menekült lengyel katonákat, érdekes a tisztelgési módjuk.” Már nem emlékszem, milyen lehetett ez, de arra igen, hogy milyen áhítattal és lengyelül énekelve vettek részt a körmenetben. Ők vitték az Oltáriszentség fölött a superlátot.

Köztük volt József Marian Wrana (1902–1964) tartalékos főhadnagy, gépészmérnök is. Megismerte Szelgrád Máriát, megszerette, s addig udvarolt neki, míg 1945 tavaszán feleségül vette. Szeptemberben már jött a gyermek is: megszületett Szilárd Tibor. 1954-ben megmagyarított nevén Várnai Szilárd.

Tanulságos és viszontagságos életútja volt ennek a lengyel férfinak Mórahalom előtt és után is. A galíciai kisvárosban, Rzeszowban

született. 1919-ben fegyvert fogott a hazája ellen támadó orosz hadsereg ellen. Fogságba esett, és öt évet szenvedett hadifogságban. Egy ukrán gazdához kihelyezve gyakorlatban kitanulta a mezőgazdasági gépészetet. 1924-ben térhetett haza, de ő azonnal Németországba ment, ott főiskolát végzett, és elsajátította az olajfűtő-mesterséget. Ezzel a tudással ment Amerikába, a Vacuum Oil Company főfűtőmestere lett, számos országban, földrészen (1928-ban pl. Jáva, Szumátra szigetén) megfordult, és tökéletesítette ismereteit. Néhányszor hazalátogatott szabadságra.

Ott nősült meg: emigráns lengyel lányt vett feleségül. Később sem beszélt róla, így nevét sem tudjuk. Jó módra sikerült jutnia. 1939 tavaszán családjával látogatott haza. Büszkén saját Mercedesével. Szeptember elsején kitört a második világháború; nem térhetett vissza. Ismét be kellett vonulnia. Autóját, amelyből akkor még Lengyelországban is kevés volt, háborús célokra elrekvirálták. Szülőföldjét nyugatról a németek, 15-én keletről az oroszok támadták meg. Feleségét, 7–8 éves kislányát, Romanát német bomba ölte meg; holttestüket saját kezével kaparta ki a romok alól. A megszállók elől jött alakulatával menedéket ígérő hazánkba. Alakulatával Debrecenig zárt egységben jöttek, ott lefegyverezték őket, de a tisztek megtarthaták oldalfegyvereiket. A magyarok nem hadi-

fogolynak tekintették őket, csak internáltak. Sokuk határokön átszökve csatlakozott a szövetségesek fölszabadjító csapataihoz.

Wrana főhadnagy itt maradt, hisz otthon senkije sem maradt. Több nyelven beszélt; anyanyelvén kívül németül, oroszul, ruszinul, angolul. Máriának németül udvarolt. 1944-ben orosz tudását kamatoztatta: a tanyai közigazgatás alkalmazta mint tolmácsot, később műszaki tudását. 1948-tól a Magyar Teherfuvarozók Országos Szövetkezete (Mateosz) ellenőrként vette igénybe szakértelmét. 1950-től a helyi gépállomás főgépészeként dolgozott. Munkáját kitüntetésekkel méltányolták, 1947-ben a Magyar Szabadság Erdemrenddel, 1952-ben a Munka Erdem-rend ezüst fokozatával. A mórachalmiak megszerették, *Márián papának* becézték. Innen ment nyugdíjba 1963-ban. Pályáját fia, Szilárd vázolta föl a Mórachalmi Körkép 2009. szeptemberi számában.

Szilárd örökölte apjának műszaki hajlamát, és 1969-ben a miskolci műszaki egyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett. 1971-től a szegedi egyetem gazdasági igazgatóságának műszaki és beruházási osztályán dolgozott, 1974-től osztályvezetőként. A rendszerváltoztatás után, 1991-től a szegedi köztársasági megbízott hivatalában lett műszaki ügyintéző. 2003-tól a polgármesteri hivatalban, tehát *a torony alatt* volt osztályvezető. 2005-ben innen ment nyugállományba.

1969-ben feleségül vette Masa Rozáliát, de 1985-ben elváltak. Fia, ifjabb Várnai Szilárd (*1970) színész, egy évtized amerikai tartózkodás után most Berlinben él; lánya, Várnai Mariann (*1972) Budapesten. Ő közigaz-dász, ruhaipari mérnök. Férje Kertész Márton kohó-mérnök. Három lányuk van: Fanni (*2001), Borbála (*2003), Emma (*2006).

Szilárd 2005-ben megvásárolta a szőregi Rózsató u. 20. sz. alatti házat. Váratlan betegsége meggátolta, hogy kiköltözzék, így nem lett szőregi lakos, mint édesanyja annak idején.

Megújul a szennyvízelvezetés és tisztítás rendszere

Mórahalom és Zákányszék közös projektje

A Mórahalom-Zákányszék Szennyvízelvezetési és Szennyvíztisztítási Társulása támogatást nyert a „Szennyvízelvezetés és tisztítás kétfoldos pályázati konstrukcióban megvalósítandó projektek támogatására” tárgyú pályázati felhívás keretében a „Mórahalom és Zákányszék települések szennyvízelvezetése és tisztítása” című projektjére.

A projekt nettó összköltsége 2.371.628.223,-Ft, melyből 1.922.738.830,-Ft támogatásban részesül a Mórahalom-Zákányszék Szennyvíztársulás. A beruházás az Európai Unió támogatásával, a Kohéziós Alap társfinanszírozásában az Új Széchenyi Terv keretében valósul meg.

„Mórahalom és Zákányszék települések szennyvízelvezetési és tisztítási” projekt kivitelezési munkáit Mórahalom vonatkozásában a SZEGED BETON Általános és Közműépítő Kft. végzi. A megvalósítás során megépül

Mórahalom új és korszerű szennyvíztisztító telepe, valamint csatornarekonstrukcióra kerül sor.

A rekonstrukció folyamán vákuumkutas talajvízszint süllyesztés, útburkolatbontás, szennyvízcsatorna bontás és fektetés, meglévő szennyvízcsatorna bekötések átkötése új rendszerre, ideiglenes, majd végleges úthelyreállítás történik. A munkafolyamatok során a régi, elhasznált csövek kicserélésére kerül sor, új nagyobb átmérőjű csövekre. A kivitelező az építés során 3-4 csoporttal dolgozik egy időben, a város különböző területein. Egy nap körülbelül 20 méter hosszú szakaszt építenek meg a csatornából, egyszerre 3 irányból.

A beruházás során a működő aknákat le kell zárni, hogy a kivitelezést végző munkások megfelelően el tudják végezni az építést. A lezárás következtében a szennyvíz visszatörölhet, esetleg dugulást okozhat a hálózatban.

Az építés ideje alatt teljes útlezárásra lehet számítani. Ezt követően ideiglenes úthelyreállítást végeznek, amely 15 cm-

es kohósalak rétegből és 5 cm-es mészkő zúzalék rétegből áll. A föld megfelelő tömörségének elérése érdekében 2-3 hónapot kell várni a végleges út-helyreállíthatóságig, így a sávos úthelyreállítás csak várhatóan 2013 augusztusában tudják elvégezni.

A kivitelező a munkaterületen a kommunális hulladékot naponta, az építési törmelékot a csőfektetési munkálatok elkészülte után összegyűjti és elszállítja.

A tervezett befejezési véghatáridő 2013. szeptember 30.

Az építési munkák építésvezetője Béres László, akit a 06-20/991-0499 telefonszámon lehet elérni.

Az építésről és forgalomkorlátozásról minden héten friss információ található a mórahalmi városi televízió képűjságában.

További információkérés, panaszbejelentés vagy észrevétel esetén kérjük, hívja bizalommal az ügyintézőt, **Császár Ágotát** a 06-62/281-022 telefonszámon, vagy írjon a csatornazas@homokhat.hue-mail címre.

Folynak a munkálatok a Bástya sori Főgyűjtő körül

Mórahalom Városi Önkormányzat 2012 novemberében értesült arról, hogy „Mórahalom Város Belterületi vízrendezés, Bástyasori Főgyűjtő I. ütem” című pályázatát a Közreműködő Szervezet támogatásra alkalmasnak ítélte. A beruházás össz-

költsége meghaladja a 115 millió forintot, melynek 90%-a Európai Uniós támogatás.

A projekt keretein belül az önkormányzat tovább folytatja a városban évek óta zajló bel-, és csapadékvíz elvezető rendszer fej-

lesztését. Jelenleg a város belterületén lévő Bástya soron, Bajcsy-Zsilinszky Endre utcában, Zákányszéki úton, Dobó I. utcában, és a Kossuth L. park mindkét oldalán épül ki 3.433 méter nyílt, burkolt csapadékvíz elvezető hálózat.

A kivitelezés a projekt támogatásával egy időben azaz, 2012 novemberében megkezdődött és egyelőre - bár az időjárás nem kegyes - a beruházás az ütemterveknek megfelelően halad.

A Kossuth parki és a Dobó utcai szakaszon a mederburkolatok és áttere-

szek lehelyezésre kerültek. A csatornaszakaszok összekötése még nem készült el, támfalak készítése folyamatban. Zákányszéki úti szakaszon mederelemek lehelyezésre kerültek, átterszek beépítése folyamatosan történik. Bástya sori szakaszon befogadó előtti terület feltöltése elkészült, 40-es elemek lehelyezésre kerültek. Bajcsy utcai szakaszon mederburkolás elkészült. Amennyiben az időjárás engedi, 2013 tavaszára elkészülhet a beruházás. A munkálatok ideje alatt kérjük a lakosság türelmét.

Felhívás

A 2013-as egységes **terület-alapú támogatásokat** április 10-től kezdjük ismételtén, ennek beadási határideje várhatóan május 15 lesz.

Az igénylés a korábban megszokott szerint zajlik.

Időpontot kell kérni a falugazdász irodában személyesen vagy telefonon. A kérelmet a megbeszélte időpontban készítjük el.

A természetett növények és területnagyságuk alapján, a beadáshoz szükséges 2009-es MVH

jelszó, vagy ha valaki később igényelt akkor az, MVH regisztrációs szám és egy aktuális földhasználati lapszemle, ide nem kell újat kérni a földhivataltól, a régebbi is használható ha az a valóságot tükrözi!

Móra Ferenc ÁMK hírek

Iskolánk élete március hónapban is eseményekben gazdagon telt.

Március 9-én, szombat délelőtt az iskola aulájában a hátrányos helyzetű családok megsegítésére a DIGI TV felajánlásával ingyenes használtruha börtét tartottunk, ami rendkívüli népszerűségnek örvendett, így a gyereknaphoz kapcsolódóan újabb „vásár” szervezése kezdődött meg.

Az első osztályosok beiratkozásának közeledtével programok sokaságával, például iskolabejárással, nyílt tanítási napokkal, családi délutánnal és játszóházzal várunk a leendő elsősök szüleit, így lehetőségük nyílt betekinteni mindennapjaink mozgalmas menetébe.

Az idei Móra napok **március 25-én** reggel ünnepi műsorral, majd névadónk, Móra Ferenc szobrának megkoszorúzásával kezdődtek, és változatos programokkal folytatódtak. A könyvtárpedagógus és a tanítók például közös foglalkozásokat, vetélkedőket tartottak a Bagolyvárban évfolyamszinten a mesék világáról, tündérekéről, Fekete Istvánról, Móra Ferencről és műveikről.

Iskolánk hagyományosan ezen a héten rendezte meg már évek óta a kistérségi matematika versenyt is, melyen közel 100 általános iskolás tanuló vett részt idén is a Kistérségből. Ezúton is köszönjük a Pillér Takarékszövetkezet támogatását!

Iskolánk Egységes Pedagógiai Szakszolgálat **március végén** „Tavaszi zsongás” elnevezéssel saját élményű szakmai napokat szervezett. Ennek keretében sajátos nevelési igényű gyermekek részére rajzpályázatot írtak ki, melynek eredményhirdetésére is a Móra-héten került sor ünnepélyes keretek között. Ekkor nyitották meg hivatalosan az eszközkölcsönzőt is, melyben fejlesztő játékok sokaságával várták az érdeklődőket. Délutánonként szakmai beszélgetések zajlottak gyógypedagógusok, logopédusok, pszichológusok, pedagógusok, óvodapedagógusok és más szakemberek részvételével.

Sportversenyekben is bővelkedett az elmúlt hónap. Eredményesen szerepeltek diákjaink a ruzsai körzeti és a szegedi megyei diákolimpiai mezei futóversenyeken, valamint a városunkban megrendezett Diákolimpia 1. korcsoportos fiú labdarúgó körzeti döntőjében, ahol 6 csoport részvételével iskolai csapatunk az előkelő 1. helyen végzett, és képviselheti körzetünket a megyei döntőben **április 20-án** Szegeden.

Újraélesztési képzésen vettek részt a Móra Ferenc ÁMK pedagógusai

2013. március 18-án iskolánk pedagógusai újraélesztési képzésen vettek részt, ahol bepillantást nyerhettek az újraélesztés elsajátításának korántsem egyszerű folyamatába. Ennek keretében elsajátították az újraélesztés fogásait és a segítő eszközök használatát. Maga az életmentő mozdulatsor a filmekből bárki számára ismerős lehet, pontos végrehajtását azonban gyakorolni kell.

A laikusok alapszintű újraélesztésre (basic life support, BLS) való kiképzése alapvető fontossággal bír, az újraélesztés ABC-jét minden laikusnak ismernie kell, mert adott esetben alkalmazása életet menthet, és egyre nyilvánvalóbb, hogy a mindennapi egészségnevelésében is helye van.

Megtudhattuk, hogy az egészségügyi személyzet megérkezéséig az azonnal megkezdett és fenntartott BLS mind a halálozási arányt csökkenti, mind pedig több minőségi élettől bír, sikeresen újraélesztett beteget jelent.

Iskolánkban ez az első alkalom, ahol az itt dolgozóknak lehetőségük nyílt ilyen felkészítésen részt venni. Egy olyan intézményben, ahol ennyi gyerek és felnőtt tölti mindennapjait, indokolt is, és fontosnak tartjuk! Remélhetőleg nem kerülünk olyan helyzetbe, hogy alkalmaznunk kelljen az itt elsajátított ismereteket, de ha mégis, akkor a tanultak alkalmazásával biztosak lehetünk abban, hogy megtettük, amit megtehettünk.

Köszönet az Oxyvital 2002 Kft. munkatársainak és Ivánkovits László ügyvezető igazgatónak a hasznos napért!

KÖTÉLUGRÓ DIÁKOLIMPIA ORSZÁGOS DÖNTŐ – SZOLNOK

(Cikkünk folytatása a címolimbiáról.)

Szombaton az egyéni, vasárnap a válogató és csapatversenyre került sor.

Nekünk 27 egyéni versenyzőnk és hat csapatunk jutott az országos döntőbe, ahol 6 korcsoportban 14 me-

gye közel 400 versenyzője mérte össze tudását.

Egyéniben a kisebbeknek kettő, a nagyobbaknak 3 versenyszámban kellett helytállni, a csapatok gyorsaságiban és zenés gyakorlattal versenyeztek.

A mórhalmiak nagyon jól szerepeltek, 27 egyéni ver-

senyzőnk közül összetettben csak 6-an nem álltak kint az eredményhirdetésen.

14 érmet (5 arany, 5 ezüst, 4 bronz) és hét 4-6. helyezést szereztünk, hat csapatunkból 5 érmes lett! – részletesebb eredmények lejjebb olvashatók!

Ezzel a versennyel véget értek a válogató versenyek is, melyek eredménye alapján egyéniben és csapatban is ott lehetünk júliusban a dániai Európa Bajnokságon, összesen 15 versenyzőnk öltheti – ölthetné – magára nyáron a válogatott melegítőt – reméljük eljutunk odáig!

Szolnoki eredmények:

Aranyérmesek, Diákolimpiai Bajnokok:

■ Egyéniben:

Fődi Jázmin
Heller-Szabó Anna
Benák Armand.

Kiss Blanka
Nógrádi Viktória

■ Csapatban:

Traj Natália – Csák Rebeka – Varga Viktória – Bertha Boglárka – Torjai Patrik
Petneházy Adél – Márki Noémi – Talmácsi Bori – Fődi Jázmin – Mágocsi Lora
Kiss Blanka – Nógrádi Viktória – Ács Brigitta – Balogh Nóra

Ezüstérmesek:

■ Egyéniben:

Torjai Patrik
Mágocsi Lora
Pál Csilla
Papdi Dóra
Tóth Ádám

■ Csapatban:

Lázár Barbara – Paprika Anita – Papdi Dóra – Takarics Tímea – Mágocsi Liza

Bronzérmesek:

■ Egyéniben:

Márki Richárd
Rózsa Sára, Márki Noémi
Takarics Tímea

IV. helyen végzett:

■ Egyéniben:

Hörömpő Gerda
Szécsi Anett, Balogh Nóra

■ Csapatban:

Németh Nóra – Karsai Holda – Heller Sz. Anna – Pál Csilla – Nagy Alexandra

VI. helyen végzett:

■ Egyéniben:

Tóth Adél, Tóth Bence
Petneházy Adél
Lázár Barbara

Versenyezték még:

Volfor Dániel 7.
Csák Marcell 8.
Balogh Petra 14. és a Kanász Fanni – Horváth Zsófia – Ábrahám Csenge – Szekeres Eszter – Borsos Boglárka összeállítású csapat, akik 9-ek lettek.

Húsvétoló a Biztos Kezdet Napsugár Gyerekházban

2013. március 25-én a Biztos Kezdet Napsugár Gyerekház a hagyományokat megörökítve, immár 4. alkalommal húsvéti mulatságot szervezett a családok számára.

Szerencsére a borongós, esős nap nem szegte kedvét a gyerekeknek és szüleiknek, így egy vidám, önfelédlt délelőttöt tölthettünk együtt.

A nagyobb gyerekek nem feledkeztek meg a hagyományokról, így verssel és kölnivel is megörvendeztették a Gyerekház dolgozókat.

A programok között szerepelt többek között tojáskeresés és tojásdíszítés is, de a délelőtt fénypontja mégis az élő nyuszi simogatása volt, amit a gyerekek élvezettel dajkáltak. Várjuk azon családokat a József Attila utca 6. szám alá, akik szeretnének hasonló színes programokon részt venni és egy közösség részévé válni.

Kötélugrók

Dobban a szökken a ugrik a lábunk, csattog a röppen a száll a kötél.

Dobban a szökken a ugrik a szívünk, hajtsad csak lendítsed úgy, ahogy én!

Jó ez a ritmus és jó ez a szám, kell ez a játék és kell a csapat -

mert híz a szabály és nem fogy a tempó, hajtani kell, de a szívünk szabad!

zgy

Új élettel és rengeteg extrával telik meg a nappali

Már két hete, hogy Mártáék átköltöztek az új lakásba, de még mindig nem volt minden a helyén. Bár Mártát legjobban a lakásban itt-ott fellelhető dobozok zavarták, a többieket más izgatta. Férje a tévé, két fia az internet hiányára panaszkodott. Még nem jutott idejük arra, hogy eldöntsék mit is szeretnének és megrendeljék valahol. De este Márta elhatározta, hogy nem hallgatja tovább panaszkodásukat, hanem megbeszéli a dolgot és következő nap pontot tesznek az ügy végére.

– Na, fiúk, mondjátok, mit szeretnétek!

– Megbízható, gyors internetet, sportcsatornákat, Digi Sportot, felvehető, visszatekerhető tévéadást, meséket, RTL II-t és SuperTV2-t!

– Lassabban, lassabban! Kezdjük az elején: milyen tévéelőfizetésünk legyen?

– Én olyat szeretnék, amit fel lehet venni, mert nem érek haza időben az edzésről és mindig lemaradok a BL-mecsek elejéről, de így előre beállíthatnám a felvételt és később megnézhetném – kezdte Márta nagyobbik fia, Tomi. – Egyébként, anya, azt biztos nem tudod, hogy az ilyen tévékhez tartozik videótéka is a menüben, és ha átjönnek a barátaim szombaton délután, akkor egy mozdulattal ki tudnánk kölcsönözni filmeket, és itthon meg tudnánk nézni azokat.

– Én meg meséket szeretnék, sokat! – folytatta a kisebbik, Danika.

– Megvettük ezt a lapostévé-t karácsonyra, de pont arra nem használjuk, amire való, igazi mozizásra – ezt már Márta férje, Zoli tette hozzá.

– És jó lenne vezeték nélküli net is – ez természetesen Tomi kérése. – Itt van a notebookom, és ha leülök vele a kanapéra, akkor vagy nincs internet rajta, vagy bedugom a zsinórt, de akkor meg egészen biztos, hogy Dani keresztülesik rajta. De képzeld el, anyu – próbálta meglágyítani anyját – ha lenne vezeték nélküli internetünk, akkor nem kellene a konyha és a szoba között ingáznod, ha egy interneten talált receptből főzöl.

– Gyors is legyen a net, mert Tomi állandóan videókat néz, és az lassítja. Az én játékaim sokkal több idő alatt töltődnek be – mondta Danika.

Bár Mártának tetszett mindez, ő leginkább egy vonalas telefont szeretett volna minél előbb. Távolság költségek édesanyjától, ritkábban fogja tudni meglátogatni, ezért jó lenne vele úgy beszélgetni telefonon, hogy ne kelljen számolni a percek.

Mintha ott ülne nála a nappaliban. Hallotta, hogy vannak olyan telefonszolgáltatók, amelyeknél díjmentesen is lehet hálózaton belül telefonálni.

Másnap Márta és Zoli elindultak, hogy megkeressék azt a szolgáltatót, amely a család minden tagjának a kérését meg tudja valósítani. Legnagyobb meglepetésükre nagyon különböző ajánlatokat találtak. Nem feltétlen árban különböztek, hanem inkább azokban az extrákban, amikre igazán vágytak. Végül az Invitel viszonteladó partnerénél az ügyintéző segített nekik kiválasztani azt a tévé-, internet- és telefonszolgáltatást egyben tartalmazó csomagot, amely az egész családnak megfelelt: az Invitel egyik Mixer csomagját, amely a

tavaszi akció keretében extra kedvezményeket is tartalmaz.

Először is az interaktív tévéhez kell egy vevőegység, amiért sok helyen külön fizetni kell, de az Invitelnél benne van a csomag árában. Másodsor az Invitelnél a Mixer csomagban akár 70 csatornát nézhetnek, köztük azokat is, amikre a fiúk a legjobban vágytak: a Digi Sportot, az RTL II-t és a Super Tv2-t. Danikának választottak egy külön minicsomagot, ami teli volt gyerekeknek szóló műsorokkal, Tomi pedig kapott egy vezeték nélküli routert kedvező kiegészítő havidíjért. Márta álma is teljesült: hálózaton belül az Invitelnél 0 Ft-ért lehet telefonálni és szerencsére édesanyjának is Inviteles telefonja van, sőt megrendelték mellé a Mobil kiegészítő csomagot, amellyel Tomit is olcsóbb elérni, ha későn jönne haza az edzésről. A tavaszi akció keretében az Invitelnél telefonkészüléket is választhattak az új előfizetésükhöz.

Több van benne,
mint vártad

**Szeretne Ön is olyan otthonot teremteni magának,
ahol együtt szórakozhat a teljes család,
és még csak ki sem kell lépni a nappaliból?**

Most nem kell utaznia. Ha Ön mórashalmi, látogasson el viszonteladó partnerünkhöz, a Judyn Bt-hez (Mórashalom, Szegedi út 27.) vagy keresse Inviteles kapcsolattartóját telefonon.

Szolgáltatását megrendelheti online is a www.invitel.hu weboldalon.

Rendeljen tévé-, internet- és telefonszolgáltatást egyben tartalmazó Mixer csomagot és válassza ki, hogy melyik díjmentes extránk tenné még kényelmesebbé az életét.

Az Ön kapcsolattartója: **Bóta Ágnes, tel.: 06 20 937 0989**

1288
www.invitel.hu

A cikkben felsorolt opciók és extrák nem minden csomaghoz vehetők igénybe díjmentesen, de kedvező díjazás mellett bármelyik csomaghoz elérhetők, ahol erre technikai lehetőség van.

invitel

Búzaszentelés

A vetések és határok megáldásának szertartását a katolikus egyház Szent Márk napján, április 25-én vagy ahhoz legközelebb eső vasárnap végzi.

A húsvéti idő áldáskérő liturgiáját a hagyomány szerint már a 4. századtól kezdve a természeti csapások elhárításáért mutatták be. A növényeket sújtó betegségeket az emberek sokáig bűneik büntetésének tartották, ezért engesztelő imádsággal igyekeztek az égi hatalmak bocsánatát kérni.

Általában ma is kisebb körmenettel kapcsolódik össze, de régebben az egyházközség tagjai valóban kivonultak énekekkel, imádsággal a plébániától a település körüli földekig, ahol a pap megáldotta a vetéseket. Minden évben más-más vetést szenteltek meg, de mindig csak szépen gondozott gazdaságokhoz mentek ki.

A szertartás során megszentelt zöld gabonaszálaknak a néphagyomány gyógyító, áldó erőt tulajdonít, de a körmeneti zászlókra és keresztekre is ezekből fontak koszorút. Az asszonyok egy-egy szálat az imakönyvükben őriztek, a férfiak a kalapjuk mellé tűzték és sok helyen a falon függő szentképek mögé is betűzték. Többfelé szokás volt, hogy a szentelt búzát a vetőmaghoz keverték a jobb termés érdekében vagy az állatoknak adták, hogy ne betegedjenek meg.

A búzaszentelési körmeneteket hazánkban az ötvenes évek elején betiltották, azután sokáig csak a templomon belül végezhetők. Ma főként a templom előtti téren tartják a búzaszentelést, ennek során a szertartást végző pap a négy égtáj felé fordulva egy-egy evangéliumi részletet olvas fel, majd megáldja és megszenteli az abban az irányban fekvő földeket. **MG**

Támogassa Ön is a 110 éves templom felújítását!

A mórachalmi Szent László Király templomban jelenleg **felújítási munkálatok folynak**, melyek eredményeképpen:

- a templom teljes területén megvalósul a termálvizes padlófűtés,
- új járólappal szépül meg a padlózat,
- a belső falakat újrafestik,
- a szentély felső részére freskó kerül,
- megújul a világítás, új csillárok és falikarok érkeznek,
- a főoltár melletti és a főbejárat feletti üvegablakok elkészülnek.

Mindezek megvalósításához tisztelettel kérjük minden jószándékú adományozó segítségét!

Adományait átadhatják a mórachalmi plébániahivatalban vagy átutalhatják az alábbi számlaszámra:

56900044-10001868

(a közleményben tüntessék fel: „Templomfelújítás”)

Támogató segítségüket előre is köszönjük!

Családi események

Születések:

Március hónapban sajnos nem volt újszülött Mórachalmon.

Halálozások:

Szögi Antalné Tanács Etelka, Zrínyi utca 8.
Szűcs Imréné Vass Erzsébet, Kisvasút u. 11.
Frank Istvánné Szécsi Gizella, Mező u. 8.
Császár Ferenc, Ásotthalom IV. kerület 385.
Sári Mihályné Berta Klára, István Király út 39.
Császár József, Gyep sor 19.
Kuczora Albertné Rúza Ilona, II. ker. 4.
Böröcsök Lajosné Kéri Ilona, Délibáb u. 23.
Ábrahám Fúrús Ferencné Kónya Veronika, Rózsa u. 2.
Farkas István, V. kerület 6.
Kaszanyi Jánosné Gagó Ibolya, Szeged Petőfi Sándor sgt.
Gárdián Ferenc, II. ker. 37.
Nagy Istvánné Zombori Jolán, Móra Ferenc u. 4.

Állatorvosi ügyelet

Mórachalom – Zákányszék – Domaszék – Röske – Ásotthalom
2013. ÁPRILIS–MÁJUS HÓNAPBAN

Április 13–14.	Dr. Müller Károly	Tel.: 30/2059-086
Április 20–21.	Dr. Máthé Ellák	Tel.: 30/6386-740
Április 27–28.	Dr. Papp Sándor	Tel.: 30/4879-805
Május 4–5.	Dr. Hursán Mihály	Tel.: 30/9986-139
Május 11–12.	Dr. Müller Károly	Tel.: 30/2059-086

MÓRAHALMI Körkép

MÓRAHALOM VÁROS TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

Főszerkesztő: Berta Gyuláné

Szerkesztőbizottság tagjai:

Baksáné Farkas Zsuzsa, Móra Istvánné, Széll Ilona
Layout: Duka Félix

Szerkesztőség, hirdetésfeladás és kiadás:
MHV. Önk. Tóth Menyhért Városi Könyvtár és Közösségi Ház
Felelős kiadó: Berta Gyuláné

6782 Mórachalom, Röszei út 2. • Tel., fax: 62/281-441
korkep@morachalom.hu • Lapzártá minden hó 25-e.

Készült: Agent Print Kft. Nyomdájában 650 példányban
ISSN 2061-4861 (nyomtatott) ISSN 2061-487x (online)

A mórachalmi római katolikus templom története 1. rész

A Szent László Király templom idén ünnepli felszentelésének 110. évfordulóját, amiről egész évben változatos programokkal emlékezünk. Nagybőjt során a Városháza aulájában templomtörténeti kiállítás mutatott be a plébánia birtokában lévő liturgikus tárgyakat és öltözékeket, a Körkép oldalain pedig egy cikksorozattal szeretnék végigkövetni az elmúlt több mint egy évszázadot. Az egyházközség történetét Szécsi Imre (Alsótanya Kulturális, Művelődési és Turisztikai Közhasznú Egyesület) 1998-ban íródott tanulmánya és a plébánia krónikája, a *Historia Domus* kötetei alapján foglaltuk össze.

A település születése és templomának építése szorosan összetartozik, egyikük sem létezhetne a másik nélkül.

A település mai vallási összetételét vizsgálva láthatjuk, hogy 90% körüli a római katolikus lakosság számaránya. Ez az igen erős katolikus hatás Mórachalom kezdeti időszakától jelen volt, és olyan jelentősnek bizonyult, hogy komolyabb változást még a kommunista rendszer sem tudott elérni. Az őslakosság vallási téren változatlan, újítást csak a betelepülők hoztak.

Ha megnézzük a település szerkezetét, kiderül, hogy a templom mind a mai napig központi helyen áll. Jelentősége a település önállóvá válásának útján alapvető fontosságú volt, és mind a mai napig nagy jelentőséggel bír.

Alsóvárosiak kiköltözése

Szeged-Alsótanya népe főként Alsóvárosról származik. A törökök kiűzése után a viszonylag gyorsan polgárosodó Szeged lakosai közül sokan a pusztákon keresték megélhetésüket. Ekkor még szabadon foglaltak földeket. Később azonban, amikor bebizonyosodott, hogy a puszták alkalmas kukorica, rozs, paprika termesztésére, már bérföldként adták ki ezeket. A föld művelésének idejére a lakosok kiköltöztek a pusztákon felépített ideiglenes szállásokra. Ezekből fejlődtek ki azután a tanyák.

Kezdetben a pusztákat művelők mindegyikének volt háza Alsóvárosban, közigazgatásilag, vallásilag is odatartoztak – így a kereszteléseket, temetéseket egyaránt ott intézték. A puszták

folyamatos benépesülésével szükségessé vált különböző intézmények létrejötte, amelyek könnyebbé és biztonságosabbá tették a tanyai életet. Így jött létre a vidéket járó és a törvényt közvetítő *pusztázók* intézménye, amelyből kifejlődtek az ún. *kapitányságok*. Az egyik ilyen kapitánysági központ a Kenyérváró dombra épült. A magaslat neve arra utal, hogy idehajtották szombatnként a pástorok nyájait, hogy a városból élelmet hozók könnyebben megtalálják őket.

A gazdálkodás kezdetei

Az első építkezők Bálint Sándor szerint az 1601-ben letelepedett Móra család, majd 1728-ban és 1733-ban Bite János és Börcsök István voltak. Az építkezések a 18. században nyaralókat (Körös Mihály nyaralója, Kara nyaraló), megszállott homokrészeket (Engi, Doma, Garga) és székeket jelentettek (Bite, Doma, Kriván, Móra, Zákány stb.). Ekkor a város még tiltotta a téli kintlakást. A jószágokat télen a várost övező kertekbe, istállóba, aklokba terelték. Jelentős változást a 19. század elejei szőlőtelepítések, a *hegyek* hoztak (Ábrahám, Babarcsi, Börcsök, Bullás, Kotogány stb.).

Megindult a kiköltözés, és ezek a földek családi tulajdonú örökföldek voltak. A fekete homokon tehát megindult a szőlőtermelés, amihez nem sokára kapcsolódott a gyümölcs, rozs, kukorica, krumpli termesztése is. A felvevő piacot Szeged, Horgos, Kanizsa és Szabadka jelentette az alsótanyai népeknek. Mivel ekkor a közlekedés még nagyon körülményes volt,

ezért a mindennapos élethez szükséges feltételeket (közrend, törvényesség, vallás, bolt stb.) inkább megteremtették helyben, hiszen könnyebb volt vásárba járni, mint naponta beutazni Szegedre.

Létrejttek a kapitányságok: nagyszéksósi, domaszéki, feketeszéli, összeszéki, királyhalmi, mórachalmi, átokházi, mihályteleki.

A kapitányságok területén gazdasági, majd közigazgatási központok kezdtek kialakulni. A Kenyérváró dombon körvonalazódott Alsóközpont néven a Szegedtől dél-nyugatra elterülő tanyák központja. Az ünnepélyes felavatásra 1892. május 16-án került sor, és ekkor szentelték fel a kápolnáját is.

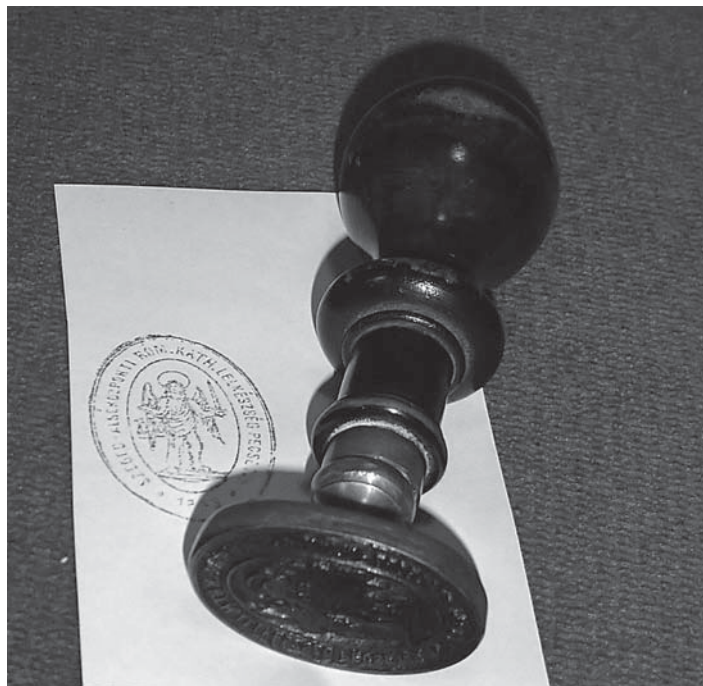
Megépült a kápolna

A kápolna felépítését az indokolta, hogy 1891-ben Szeged városa, mint kegyúr nagy kiterjedésű lelkészséget szervezett, és a feladat ellátásával a Mátyás téren lévő Havas Boldogasszony templom ferences szerzetesét bízta meg. A

kápolna – amelyet az 1879-es tiszai árvíz emlékére emeltek, és az Őrőangyalok tiszteletére szenteltek – volt az első egyházi épület Alsóközponton.

A ferences plébánia hatásköre az 1895-ös rendezésgig terjedt ki erre a területre, és a plébániai munkát is ők látták el. Vasárnap és ünnepnapokon miséztek, de ez kevésnek bizonyult. Így a püspöki hatóság egy szerzetes atyát három évre kirendelt lelkészi szolgálatra. *Hoschek Vince* 1894. augusztus 10-én foglalta el állását. Ez az időpont az anyakönyvezések megindulását is jelentette, és 1896-ban közhasználatra temetőt is létesítettek. Korábban az anyakönyvezések és temetések Alsóvárosban, Horgoson, esetleg Szabadkán történtek, de a távolságok, az utak hiánya, valamint a központ fejlődése következtében szükségessé vált a változtatás.

Lassacskán a kápolna is szűk lett, ezért határozták el egy templom építését. Ekkorra már négy ferences atya dolgozott Alsótanyán, akiknek 1899. április 13-tól *Nagypál Kilit* lett a vezetőjük.

A Szeged-Alsóközponti Római Katolikus Lelkészség pecsétje 1893-ból, amikor még nem volt önálló plébániája a térségnek. A kitűnő állapotban megőrzött pecsétet Madarász Sándor tanár úr családja ajánlotta fel a templomtörténeti kiállítás számára. A felirata szerint a „Szeged-Alsóközponti Róm. Kath. Lelkészség pecsétje”, a közepén pedig a mérleget és kardot tartó Szent Mihály angyal látható.

Víztakarékos öntözőrendszerek

A tavalyi csapadékszegény nyár próbára tette és vizsgáztatta is az automata öntözőrendszertelepítőket. **Aki merészen spórolni akart annak idején, az most az elmúlt nyáron szembesült a vízhiánnyal és a kiégett fű látványával.**

A homokhátság sajátossága, hogy ritkán úszunk a belvízben, de legtöbbször a csapadékhánytól szenvedünk. A legjobb megoldás, hogyha mindkettő eshetőségre berendezkedünk. A szép zöld kert titkos alkotó eleme a láthatatlan öntözőrendszer.

Tekintettel a homok rossz vízmegtartó képességére gyakran kell öntöznünk, de a technika fejlődésével ez már manapság nem kihívás. Az **Mp Rotátor** fűvókák kiválóan társíthatók a régi szóró házakkal is, **víztakarékos öntözési megoldás** első helyezettje. Már évek óta ezt a szórófejet ajánlom a kertés házak öntözésé-

re. Kiváló tulajdonsága, hogy egyenletesebben juttatja ki a vizet, mint a sprayes szórók, jóval kevesebb vízfelhasználással nagyobb területeket öntöz meg egyenletesen, kevésbé hajlamos a ködképzésre, széellenállásuk a vízsugaraknak sokkal jobb.

De mit sem ér a technika, ha az öntözési időt mi emberek nem helyesen időzítjük. Jártamban, keltemben sokszor azt látom, hogy vízpazarlóan öntöznünk, mert fontos természeti tényrt figyelmen kívül hagyunk. Mégpedig azt, hogy csak reggel helyes és szabad öntözni.

Molnár Gábor Éva, Kertézmérnök, Mórahalom

Redőnykészítést és javításokat, szúnyogháló készítést vállalok!

Mobil: 06-30/2134-720 • Telefon: 06-62/291-746

ZÖLDSÉG-, GYÜMÖLCSTERMESZTŐ VÁLLALKOZÁSOM ELINDULT!

VASSNÉ KOZA MÓNICA EV.
6782 MÓRAHALOM, BARTÓK BÉLA U. 37.
TELEPHELY: 6783 ÁSOTTHALOM, III.KER. 257.
TEL.: 06-30-399-0599

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
a vidéki területekbe beruházó Európa

A megoldás kulcsa...

Bodó Zoltán e.v.

www.segitekeladni.hu

Építésztervezés
Energiatanúsítvány
Munkavédelem
Ingatlanközvetítés
Műszaki vezetés
Kivitelezés
Hőkamerás vizsgálat

Mórahalom
Rákóczi tér 14

+36 30 9 581 581

INBA Beszerzési és Értékesítő Zrt.

6783 Ásotthalom, Petőfi u. 1. • Tel: 62/591-015, Fax: 62/591-016

AZ INBA ZRT. **KERES NŐI DOLGOZÓKAT**
ZÖLDSÉG-GYÜMÖLCS VÁLOGATÁSRA, CSOMAGOLÁSRA,
VALAMINT FÉRFI DOLGOZÓKAT
KÉZI ANYAGMOZGATÓ ÉS TARGONCÁS MUNKAKÖRBE.
(Előny a B kategóriás jogosítvány, valamint targoncavezetői, traktor vezetői engedély.)

Érdeklődni, jelentkezni 2013. március 1-től lehet az INBA Zrt. hűtőházánál a 6783 Ásotthalom, Petőfi u. 1. szám alatt.

LCD monitor és TV JAVÍTÁS 1 év garanciával!

HELYSZÍNEN, minden szerdán és pénteken.

Digitális TV-vel (MindigTv) kapcsolatos tanácsadás, antennaszereelés.

Komlós Zsolt tv-műszerész • Tel.: 06 30/626 1021

www.lcd-tv-monitor-szerviz.hu

E-MAIL: INFO@DIGISERVICE.HU

Cím bejelentése a Szegedi u. 48. sz. alatti Iparcikk üzletben

Tel.: 281-468

A Fléma Snacks Kft.

FELVÉTELT HIRDET

ÉLELMISZER-FELDOLGOZÓ

SASLIKTŰZŐ MUNKAKÖRÖKRE!

Érdeklődni lehet hétköznap 10.00-14.00 között a **20/547-37-66-os** telefonszámon vagy a marianna.fricska@flemasnacks.com e-mail címen.

Magas színvonalú ügyintézés, minőségi megoldások

T-Home és T-Mobile ügyfélszolgálat

Látogass el üzletünkbe, ahol szakértő kollégák az alábbi témákban állnak rendelkezésedre.

- Elő-, és Számlafizető-módosítás
- Készülékjavítás hűségprogramban
- Számlabefizetés
- Szolgáltatások aktiválása, módosítása
- Vonali átirás
- Kártyacsere, számcserre
- Pontbeváltás szolgáltatásra, felhőtőkártyára
- Név-, és címmódosítás
- Díjcsomag-módosítás
- Áttelezés

Együtt. Veled

Déli-Báb '98 Bt,
Mórahalom, Szegedi út 1/b

Telefon: 06-62/ 280-707, 06-30/205-2180

